

dr hab. Bogna Otto-Węgrzyn, prof. ASP
Akademia Sztuk Pięknych w Katowicach,
Wydział Projektowy
Katedra Projektowania Graficznego

Katowice 14.12.2023

Recenzja pracy habilitacyjnej Pana dr Adama Świerżewskiego z Akademii Sztuk Pięknych w Gdańsku, sporządzona w związku z postępowaniem w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie sztuki w dyscyplinie sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki, wszczętym przez Radę Doskonałości Naukowej w dniu 10 maja 2023 r.

Recenzja została sporządzona w oparciu o:

- dokument Rady Doskonałości Naukowej z dnia 27 września 2023 roku dotyczący wyznaczenia części składu komisji habilitacyjnej w postępowaniu w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego panu dr Adamowi Świerżewskiemu w dziedzinie sztuki w dyscyplinie sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki, wszczętym 10 maja 2023 r.
- uchwałę nr 37/2023 Rady ds. stopni w dziedzinie sztuki Akademii Sztuk Pięknych w Gdańsku z dnia 12 października 2023 roku w sprawie powołania komisji habilitacyjnej w postępowaniu w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego dr Adamowi Świerżewskiemu
- dokumentację przygotowaną przez Habilitanta w formie zwartej publikacji, zawierającej: wstęp, opis przebiegu kariery zawodowej, autoreferat, opis i dokumentację fotograficzną wskazanego osiągnięcia artystyczno-projektowego, opis i dokumentację pozostałych, wybranych, realizacji projektowych, informacje na temat osiągnięć dydaktycznych, organizacyjnych i popularyzujących naukę.

Do dokumentacji w wersji cyfrowej został dołączony skan dyplomu uzyskania stopnia doktora sztuki oraz kopia wniosku pana dr. Adama Świerżewskiego do Rady Doskonałości Naukowej o przeprowadzenie postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego z dnia 8 maja 2023 r.

Informacje o Habilitancie:

Pan Adam Świerżewski ukończył Państwowe Liceum Sztuk Plastycznych w Łomży (1998). Następnie podjął studia w Akademii Sztuk Pięknych w Gdańsku, które ukończył w 2004 r. realizując dyplom magisterski pt. „Projekt identyfikacji wizualnej dla Szybkiej Kolei Miejskiej w Trójmieście”. Promotorem dyplomu był prof. Janusz Górski.

Jak wynika z dostarczonej dokumentacji, jeszcze przed ukończeniem studiów pan Adam Świerżewski rozpoczął czynną działalność projektową. W latach 2000–2001 został zatrudniony na stanowisku grafika w Young Digital Planet, od roku 2001 pracował w korporacji reklamowej Yapan, początkowo jako grafik, następnie – od 2005 do 2008 r. – jako dyrektor artystyczny. W tym czasie nadzorował realizację kampanii

promocyjnych i wizerunkowych dla prestiżowych klientów, w tym: PZU Życie, Credit Suisse, TelePizza, Polska Presse, Tour de Pologne, TVP, ING Bank Śląski.

W roku 2001 Adam Świerzewski założył także własne studio graficzne „Świerszcze”. Studio działa do chwili obecnej, specjalizując się w budowaniu tożsamości wizualnej marek. Do jego najważniejszych klientów należą m.in: Urząd Miasta w Gdańsku, Urząd Miasta w Sopocie, Opera Bałtycka, Teatr Miniatura, Bałtycka Agencja Artystyczna BART, Europejskie Centrum Solidarności (pełny wykaz firm dostępny w dokumentacji habilitacyjnej). Od roku 2016 do chwili obecnej habilitant jest także prezesem zarządu spółki „Czarnym Drukiem Sp. z o.o.”, zajmującej się organizacją „eventów” (wydarzeń promocyjnych).

Równolegle do bardzo aktywnej działalności projektowej na rynku komercyjnym p. dr Adam Świerzewski z zaangażowaniem oddaje się pracy naukowo-dydaktycznej. Współpracę z Wydziałem Grafiki Akademii Sztuk Pięknych w Gdańsku rozpoczął w 2010 r., obejmując stanowisko asystenta w pracowni Projektowania Graficznego prowadzonej przez prof. Sławomira Witkowskiego. W kolejnych latach prowadził pracownie: *Wiedza o działaniach i strukturach wizualnych* (od 2013) i *Projektowania Znaków* (od 2015).

W roku 2016 pan Adam Świerzewski obronił na Wydziale Grafiki gdańskiej ASP pracę doktorską zatytułowaną *Prototypowanie idei. Komunikacja wizualna w budowie tożsamości marki*. Promotorem doktoratu był prof. Sławomir Witkowski. W roku 2019 Habilitant został zatrudniony na stanowisku adiunkta na tym samym wydziale, objął też prowadzenie *Pracowni Identyfikacji Wizualnej, responsywne budowanie tożsamości wizualnych*, na studiach niestacjonarnych. Od roku 2022 do chwili obecnej pan dr Świerzewski kieruje również *Pracownią Identyfikacji Wizualnej, projektowanie systemowe* dla studentów studiów stacjonarnych na Wydziale Grafiki Akademii Sztuk Pięknych w Gdańsku.

Obok działalności pedagogicznej Habilitant aktywnie pracuje w strukturach organizacyjnych uczelni. Od roku 2017 pan dr. Adam Świerzewski pełnił funkcję kierownika studiów niestacjonarnych na Wydziale Grafiki, w roku 2020 został wybrany na funkcję Prorektora ds. Współpracy i Promocji, obejmując tym samym nadzór nad pracą Biura Promocji, Biura Współpracy i Umiędzynarodowienia i Biura Programów Infrastrukturalnych i Badawczych Akademii Sztuk Pięknych w Gdańsku.

Ocena autoreferatu i osiągnięcia artystyczno-projektowego wskazanego przez Habilitanta

Przedstawiona do oceny dokumentacja ma formę obszernej, ponad trzystustronicowej publikacji.

Właściwą treść, zawierającą wszystkie elementy wymagane w dokumentacji habilitacyjnej, autor zdecydował się poprzedzić krótkim wstępem. Zawarł w nim, między innymi, bardzo istotną w kontekście własnego dorobku deklarację: „Projektowanie to nie tylko estetyzacja produktów czy usług, ale przede wszystkim odpowiedzialna codzienna praktyka, która realnie wpływa na jakość życia ludzi. Wymaga uwzględnienia wielu czynników (często takich, które wyprzedzają naszą wiedzę, potrzeby tu i teraz); a co najważniejsze także kwestii etycznych i zrównoważonego rozwoju. To droga ciągłego uczenia się oraz nieustannej uważności i otwartości na odbiorcę.” Poglądy dr Adama Świerzewskiego, wyrażone w tym stwierdzeniu, nietrudno odnieść do innego tekstu z dziedziny projektowania graficznego, wspomnianego w tym samym wstępie, jakim był manifest *Najpierw rzeczy pierwsze* sformułowany i opublikowany w 1964 r. przez brytyjskiego projektanta i krytyka designu Kena Garlanda i wydrukowany ponownie w 2000 r. w magazynie *Emigre* z inicjatywy grupy uznanych amerykańskich i europejskich projektantów graficznych tego okresu. Głównym celem manifestu było zwrócenie uwagi na etos pracy projektantów i możliwość wykorzystania ich

talentu i kompetencji do rozwiązywania istotnych problemów społecznych, edukacyjnych itp. Postawę tę prezentowano w opozycji do wizji projektanta zaangażowanego wyłącznie w komercyjną promocję produktów lub usług. Jak w swoim późniejszym komentarzu pisał Rick Poynor: „[...] Garland dokonał zasadniczego rozróżnienia między projektowaniem jako komunikacją (dostarczaniem koniecznych informacji) a projektowaniem jako perswazją (nakłanianiem do kupowania jakichś dóbr)”. Powyższe spostrzeżenia wydają mi się kluczowe nie tylko dla zrozumienia i oceny postawy i dokonań twórczych Habilitanta, ale także przyjętej przez niego konstrukcji autoreferatu.

W zaprojektowanej przez pana dr. Adama Świerżewskiego dokumentacji habilitacyjnej treść autoreferatu została integralnie połączona z opisem wskazanego do oceny dzieła habilitacyjnego, mającego formę sześciu odrębnych, kompleksowych realizacji z lat 2016–2022. Dzięki tej koncepcji autor ma możliwość przekazania osobistych refleksji na temat roli i postawy projektanta, relacji projektowania i sztuki, pedagogicznej wartości pracy zespołowej w bezpośrednim kontakcie praktycznie realizowanych przez siebie projektów. Zgodnie z deklaracją zawartą we wstępie Adam Świerżewski nie koncentruje się na analizie wypracowanych rozwiązań estetycznych, ale przede wszystkim na potencjale społecznym swoich projektów. Wielokrotnie podkreśla wagę aspektów odpowiedzialności projektanta i wypracowania adekwatnego modelu komunikacji z odbiorcą. Jasno i jednoznacznie określa zasady, którymi się kieruje. Pisze m.in.: „Musimy poznać naszego odbiorcę, mało tego, musimy pielęgnować w sobie nieustanną chęć uczenia się, rozumienia drugiej strony procesu – dialogu. Właściwie definiować nadawcę, odbiorcę, dostroić kodowanie, komunikat i odkodowanie, biorąc jednocześnie pod uwagę cały kontekst tych działań. W moim przekonaniu rozwój możliwy jest głównie przez relację z odbiorcą realnym, a nie figurą zdefiniowaną w akademickim założeniu. Kolejnym ważnym aspektem, który rozpatruję jako zagrożenie dla właściwej postawy w procesach projektowych, jest pokusa przyjęcia pozycji onnipotentnego artysty (szczególnie dotyczy to projektantów będących jednocześnie wykładowcami akademickimi). W polskim systemie kształcenia artystycznego, zbudowanym na kierunkach sztuki czystej, z których dopiero wykiełkowały kierunki projektowe, projektant często jest traktowany jako artysta. Dla mnie są to jednak zupełnie inne postawy, które mają inaczej ustawione cele, priorytety i modele pracy, a co chyba najważniejsze, inaczej zdefiniowaną odpowiedzialność.”

„6 x odbiorca. O odpowiedzialnym projektowaniu”

Przedstawionym do oceny w toku postępowania habilitacyjnego osiągnięciem p. dr. Adama Świerżewskiego jest zestaw prac zebranych pod wspólnym tytułem „6 x odbiorca. O odpowiedzialnym projektowaniu”.

W skład zestawu wchodzi następujące projekty Habilitanta:

1. Projekt systemu informacji miejskiej dla Miasta Sopotu, zrealizowany w latach 2016–2019.
2. Projekt systemu identyfikacji wizualnej jednostek organizacyjnych i spółek Miasta Gdańska oraz jednostek samorządowych Województwa Pomorskiego, zrealizowany w latach 2016–2018 oraz 2018–2022.
3. Projekt kampanii wprowadzającej segregację odpadów na terenie Gdańska, zrealizowany w latach 2017–2018.
4. Projekt Wystawy „Art’em all” zrealizowanej kolejno latach 2021 oraz 2022.
5. Projekt strategii wizerunkowej służącej rewitalizacji targowisk miejskich „Na rynek, na ratunek! Regeneracja Rynku w Oliwie”, zrealizowanej w latach 2018–2022.

6. Projekt Identyfikacji wizualnej Akademii Wychowania Fizycznego i Sportu w Gdańsku, zrealizowanej w latach 2022–2023.

Publikacja habilitacyjna zawiera szczegółowe opisy i obszerną dokumentację wizualną wymienionych wyżej dokonań. W wypadku dwóch pierwszych projektów obejmuje ona ramową koncepcję systemów identyfikacji wizualnej, projekty graficzne szeregu elementów wayfinding'u oraz kompleksową standaryzację wytycznych projektowych w formie manuala (dla SIM Sopot) oraz księgi standardów (dla spółek Miasta Gdańska oraz jednostek samorządowych Województwa Pomorskiego).

Projekty wszystkich wymienionych elementów charakteryzują się spójną, adekwatną do współczesnych standardów, komunikatywną formą wizualną. Oszczędny, elegancki, utrzymany w wąskiej gamie chłodnych kolorów projekt systemu informacji miejskiej Sopotu nawiązuje w swojej koncepcji estetycznej do wiatru – typowego zjawiska w mieście nadmorskim. W projektach dotyczących spółek Miasta Gdańska i jednostek samorządowych Województwa Pomorskiego autor wykorzystał motywy wizualne nawiązujące do heraldyki (zaczepnięte z herbu Wielkiego Miasta Gdańska i herbu województwa), którym nadał nową, syntetyczną formę graficzną, komunikującą jednocześnie ich oczywisty związek z instytucjami zarządzającymi.

Wypracowane przez autora rozwiązania wizualne potwierdzają jego ugruntowane kompetencje projektowe, niewątpliwy talent i wycucie graficzne. Autor nie skupia się jednak na walorach estetycznych, traktuje wizualną formę projektu przede wszystkim w kategoriach funkcji, adekwatnej odpowiedzi na postawiony przez odbiorcę problem. Dlatego za istotny element projektu należy uznać szeroki zakres konsultacji prowadzonych przez Habilitanta z głównymi grupami potencjalnych użytkowników i profesjonalne wykorzystanie metodyk projektowych, co decyduje o funkcjonalności uzyskanych rezultatów. Szczególną wartością jest także zaangażowanie studentów Akademii Sztuk Pięknych w Gdańsku w realizację prac, co pozostaje w bezpośrednim związku z postawą pana dr Adama Świerżewskiego jako pedagoga i projektanta. Obydwa projekty w sposób nie budzący najmniejszych zastrzeżeń realizują swoje cele, jakimi były uporządkowanie chaosu komunikacji wizualnej w przestrzeni publicznej Sopotu oraz wykreowanie jednorodnej, rozpoznawalnej tożsamości wizualnej podlegających zarządowi Miasta Gdańska i Województwa Pomorskiego. Zarówno całościowy projekt Systemu Identyfikacji Miejskiej Sopotu jako realizacji z dziedziny informacji wizualnej, jak i sposób prezentacji procesu projektowego oceniam bardzo wysoko.

Trzecim spośród przedstawionych do oceny projektów Habilitanta jest „Kampania wprowadzająca segregację odpadów na terenie Gdańska”, zrealizowana w latach 2017–2018. Jednym z podstawowych celów kampanii jest skłonienie mieszkańców do dobrowolnego przyjęcia postawy proekologicznej, wymagającej wysiłku i zmiany wieloletnich przyzwyczajeń. W obliczu globalnej wagi problemu przyjęty przez autora język wizualny może początkowo zaskakiwać. Kampania, mimo, że jej celem jest zmiana zachowania dorosłych mieszkańców Gdańska, została skierowana do dzieci z pierwszych klas szkoły podstawowej. Decyzja ta – jak pokazała praktyka – bardzo trafna, została wiarygodnie uzasadniona przez Habilitanta. Autor argumentuje ją m.in. faktem, że „komunikacja skierowana do zbyt szerokiej grupy docelowej, w kontekście ograniczonego budżetu przeznaczanego na realizację, byłaby nieefektywna i rozproszona”. Wybór dzieci jako swego rodzaju „sprawczego transmittera informacji” okazał się skuteczny także pod względem wizerunkowym. Z relacji autora można wnosić, że prowadzona w tej formie kampania, została pozytywnie przyjęta właśnie przez jej

docelowych adresatów – dorosłych. Projekt został również zauważony i doceniony przez instytucje zewnętrzne (nagrody w 2 kategoriach przyznane przez Związek Miast Polskich). Najważniejszym aspektem w mojej ocenie projektu – oprócz oczywiście ważkiej kwestii ochrony środowiska – jest otwarta postawa Habilitanta kreatywnie i skutecznie poszukującego efektywnych metod komunikacji z odbiorcą.

Kolejna przedstawiona realizacja potwierdza, jak ważny jest ten aspekt projektów dr. Adama Świerżewskiego. Projekt strategii wizerunkowej i koncepcji artystycznej wystawy prac studentów gdańskiej ASP „Art’em all”, zrealizowany już po objęciu przez autora funkcji Prorektora ds. Współpracy i Promocji, jest przykładem wykorzystania racjonalnej metodyki projektowej w organizacji wydarzenia artystycznego. Wystawa zostaje przez autora potraktowana jako narzędzie komunikacji ze strategicznymi grupami odbiorców zainteresowanych funkcjonowaniem uczelni i włączona w całościową narrację o charakterze promocyjno-wizerunkowym. Zarówno charakter i oprawa wizualna wystawy, jak i miejsce i czas jej prezentacji zostały więc powiązane z określeniem struktury głównych grup odbiorców i zdefiniowaniem komunikatów odpowiadających ich potrzebom. Istotne miejsce w tej strukturze zajęli aktualni studenci uczelni oraz zainteresowani nią kandydaci, co za tym idzie, jednymi z wiodących celów stały się prezentacja prac początkujących twórców szerokiej publiczności oraz przybliżenie kandydatom procesu studiowania. Miało to wpływ zarówno na dynamiczną formułę ekspozycji, pozostawiającą studentom znaczną swobodę aranżacji własnych prac, jak i wybór eksponowanych dzieł – prezentację prac z różnych etapów studiów, obrazujących proces stopniowego nabywania kompetencji, w opozycji do prezentacji jedynie zawansowanych projektów dyplomowych. Strategiczne znaczenie miał również wybór miejsca ekspozycji poza obszarem uczelni, w postindustrialnej przestrzeni byłej stoczni gdańskiej, stanowiącej nową, dynamicznie rozwijającą się strefę kultury Trójmiasta i popularne miejsce spotkań. Wybór daty wydarzenia (przełom czerwca i lipca) dał możliwość powiązania go zarówno z początkiem sezonu wydarzeń kulturalnych, jak i zakończeniem roku akademickiego. Powyższe decyzje zwiększyły potencjał promocyjny wystawy, włączając kolejne grupy strategicznych odbiorców i zwiększając zainteresowanie studentów uczestnictwem. Załączona do opisu dokumentacja fotograficzna w znacznym stopniu pokazuje skalę przedsięwzięcia. Daje też możliwość zapoznania się z projektem dynamicznej identyfikacji wizualnej wystawy, której koncepcję autor określa jako „progresywną i celowo prowokującą”. Pracę nad tym elementem, realizowaną przez pracowników Akademii w ramach wielopokoleniowego zespołu projektowego opisuje Habilitant jako szczególnie cenną wartość projektu, umożliwiającą kreatywną wymianę doświadczeń, pozwalającą na przekraczanie własnych ograniczeń.

Finalny rezultat tych działań – niosącą przemyślany komunikat, a przy tym świeżą i spontaniczną, prezentację prac młodych projektantów i artystów w rozległych przestrzeniach byłej stoczni, a szczególnie towarzyszące jej, opisane przez autora doświadczenie szerokiego projektu kolaboracyjnego z licznym udziałem studentów oceniam bardzo wysoko.

Szeroko zakrojonym projektem zespołowym jest także kolejna przedstawiona do oceny realizacja pana dr. Adama Świerżewskiego – opracowanie strategii wizerunkowej służącej rewitalizacji targowisk miejskich. Projekt powstał w ramach konsorcjum realizującego grant Narodowego Centrum Badań i Rozwoju o nazwie „Strategiczny Program Badań Naukowych i Prac Rozwojowych dla społecznego i gospodarczego rozwoju

Polski w warunkach globalizujących się rynków GOSPOSTRATEG”. Konsorcjum składało się z przedstawicieli Stowarzyszenia Inicjatywa Miasto (lider projektu), Politechniki Gdańskiej oraz Akademii Sztuk Pięknych w Gdańsku, której zespołem kierował Habilitant. Celem projektu było opracowanie i wdrożenie strategii rewitalizacji targowisk miejskich z wykorzystaniem metody społecznego katalizatora przedsiębiorczości, repozycjonowania marki oraz placemakingu (projektowania przestrzeni przyjaznej dla lokalnych użytkowników). W ramach projektu przeprowadzono modernizację przestrzeni targowiska w Gdańsku-Oliwie. Efektem podjętych działań – oprócz samej modernizacji – było szerokie upowszechnienie rezultatów projektu w formie dokumentu podsumowującego strategię rewitalizacji zdegradowanych, tradycyjnych przestrzeni handlowych, cieszącego się aktualnie dużym zainteresowaniem wielu władz samorządowych. Upowszechnienie problematyki projektu odbyło się także poprzez organizację dwóch międzynarodowych konferencji poświęconych zagadnieniu projektowania przestrzeni publicznych, zorganizowanych kolejno na Politechnice Gdańskiej i w Akademii Sztuk Pięknych w Gdańsku. W wypadku tej drugiej pan dr Adam Świerżewski pełnił podwójną rolę współorganizatora i prelegenta. Najistotniejszymi wartościami, na które wskazuje Habilitant w odniesieniu do projektu były praca w szerokim, interdyscyplinarnym zespole, umożliwiającym łączenie kompetencji kilku środowisk akademickich oraz jego partycypacyjny charakter, umożliwiający przetestowanie metod i narzędzi projektowych (m.in. human centred design, service design, design thinking itp.) w nowym kontekście modelu społecznego katalizatora przedsiębiorczości. Osobiście – oprócz opracowanych przez autora projektów graficznych, które, podobnie jak w przypadku wcześniej prezentowanych rozwiązań, niezmiennie pozostają na wysokim poziomie – szczególnie cenię zdolność Habilitanta do trafnego, syntetycznego podsumowania całokształtu własnych doświadczeń, w tym ciekawych refleksji o granicach partycypacji odbiorcy w odniesieniu do odpowiedzialności projektanta za finalny rezultat.

Ostatnim spośród zaprezentowanych w ramach cyklu habilitacyjnego projektów p. dr. Adama Świerżewskiego jest opracowanie identyfikacji wizualnej Akademii Wychowania Fizycznego i Sportu w Gdańsku. Przystępując do realizacji projektu Habilitant podejmuje zagadnienie budowania tożsamości marki jako zbudowania zwięzłej i spójnej narracji na jej temat, zastanawia się też nad jej formą w kontekście wielopłaszczyznowej, nielinernej narracji czasów współczesnych. Kluczowe pojęcia tożsamości wizualnej marki AWFIS zostają zdefiniowane w oparciu o modele projektowe Davida Aakera i Jean-Noëla Kapferera. W toku analizy Habilitant określa główne wartości marki, jakimi są ambicja i determinacja. Podejmuje też decyzję o celowości wykorzystania istniejącej formy znaku graficznego AWFIS, opartej na elementach wizualnych nawiązujących do herbu miasta Gdańska wpisanych w formę stadionu. Ta forma znaku – po modyfikacji – stanie się podstawą nowego systemu identyfikacji wizualnej. Ramowa koncepcja systemu obejmuje przede wszystkim projekty znaków graficznych i elementów uzupełniających, plakatów, banerów internetowych, murali i ubrań sportowych. Projekty mają dynamiczną, współczesną formę wizualną wykorzystującą kontrastowe jakości graficzne i kolorystyczne. Ich zdecydowana kolorystyka, bazująca na zestawieniu wyrazistego koloru pomarańczowego, symbolizującego energię, aktywność i otwartość z głębokim fioletem symbolizującym uduchowanie i szlachetność doskonale oddaje wartości kojarzone z uczelnią (sport/nauka), jest łatwo rozpoznawalna, a przy tym pozytywnie estetyczna, co daje duże możliwości kreatywnego wykorzystania w projektach druków akcydensowych, odzieży sportowej itp.

Reasumując: projekt tożsamości identyfikacji wizualnej Akademii Wychowania Fizycznego i Sportu w Gdańsku uważam za jeden z najbardziej przekonujących, znanych mi, systemów identyfikacji wyższych uczelni. Moja ocena dotyczy zarówno gruntownie przeprowadzonego procesu analizy i budowania nowej tożsamości wizualnej, jak i finalnego rezultatu graficznego.

Podsumowując ocenę autoreferatu i wskazanego przez Habilitanta osiągnięcia artystyczno-projektowego stwierdzam, że wszystkie realizacje przedstawione przez pana dr. Adama Świerżewskiego w ramach zestawu „6 x odbiorca. O odpowiedzialnym projektowaniu.” to przykłady imponujących, szeroko zakrojonych projektów zespołowych, prowadzących w każdym wypadku do skutecznego i kompetentnego rozwiązania postawionego problemu. Zakres prac zrealizowanych przez pana dr. Adama Świerżewskiego w ramach przedstawionego do oceny osiągnięcia habilitacyjnego wskazuje na jego szeroką znajomość metod i narzędzi projektowych, wyjątkową umiejętność sprawnego zarządzania złożonym procesem projektowym, a także na szerokie możliwości warsztatowe i sprawne poruszanie się w zróżnicowanych konwencjach estetycznych. Przedstawiona dokumentacja potwierdza, że dr Adam Świerżewski miał szczęście współpracować z rzetelnymi, wiarygodnymi zleceniodawcami, w dużej części instytucjami samorządowymi województwa pomorskiego. Zarówno problematyka zadań stawianych przed kierowanymi przez niego zespołami projektowymi, jak i całościowy przebieg prac, dowodzą znacznego zaufania zleceniodawców do kompetencji Habilitanta i chęci współpracy z ich strony. Pisząc o swoistym „szczęściu” w tym względzie nie mam na myśli pomyślnego zbiegu okoliczności. Sądzę, że kolejne decyzje o powierzaniu panu dr. Adamowi Świerżewskiemu złożonych zadań i akceptacja jego metod pracy są przede wszystkim efektem jego wieloletniego, odpowiedzialnego podejścia do zawodu projektanta, gwarantującego skuteczną, racjonalną współpracę ze zleceniodawcą, rzetelną analizę potrzeb odbiorcy, a w efekcie wysoką jakość rezultatów. Na zakończenie wspomnę, że opis poszczególnych projektów został sporządzony klarownie i wyczerpująco, a uzupełniająca każdą realizację bardzo obszerna i starannie wykonana dokumentacja graficzna i fotograficzna daje rzetelny wgląd w opisane przez autora rezultaty. Zgodnie z wymogami formalnymi w opisie każdego z projektów Habilitant precyzyjnie określił swój wkład w realizację pracy. Potwierdza on, bez najmniejszych wątpliwości, wiodącą rolę dr Adama Świerżewskiego w realizacji przedstawionych do oceny projektów, wskazuje też na bardzo szeroki zakres jego kompetencji zawodowych.

Ocena pozostałych osiągnięć artystyczno-projektowych

Oprócz obszernej dokumentacji osiągnięcia habilitacyjnego pan dr Adam Świerżewski zaprezentował zestaw kilkunastu wybranych realizacji z zakresu projektowania graficznego z lat 2016–2022. Obejmuje on opracowania identyfikacji wizualnej wydarzeń o charakterze społecznym, kulturalnym czy sportowym, projekt graficzny i skład publikacji, kompleksowe opracowania standardów identyfikacji wizualnej, opracowanie graficzne klucza wizualnego dla instytucji kultury, kompleksowy projekt tożsamości wizualnej dla startupu oraz projekty dwóch publikacji skierowanych do dzieci.

Wszystkie wymienione wyżej projekty zdecydowanie potwierdzają wysokie kompetencje projektowe autora, o których szerzej pisałam w części dotyczącej oceny osiągnięcia habilitacyjnego. W prezentowanym zestawie moją szczególną uwagę zwróciły projekty druków akcydensowych *Sopot Jazz Festival*, opracowanie graficzne klucza wizualnego dla Bałtyckiej Agencji Artystycznej BART, identyfikacje wizualne wydarzeń *Gdański Tydzień*

Demokracji oraz Dni Mniejszości Narodowych w Gdańsku Biografie Gdańskie. Osobiście, za mniej przekonujące uważam realizacje skierowane do odbiorców dziecięcych, co jednak nie wpływa na moją zdecydowanie pozytywną ocenę całości zaprezentowanych dokonań.

Ocena osiągnięć dydaktycznych, organizacyjnych i popularyzujących działalność naukową.

Pan dr Adam Świerzewski jest pracownikiem naukowo-dydaktycznym Katedry Grafiki Projektowej na Wydziale Grafiki. Aktualnie prowadzi zajęcia w *Pracowni Identyfikacji Wizualnej, responsywne budowanie tożsamości wizualnych*, na studiach niestacjonarnych oraz w *Pracowni Identyfikacji Wizualnej, projektowanie systemowe*, na studiach stacjonarnych. Obydwie pracownie dają studentom możliwość realizacji dyplomu na poziomie odpowiednio: licencjackim i magisterskim oraz magisterskim. Niewątpliwie cenioną przez studentów cechą zajęć prowadzonych przez dr. Adama Świerzewskiego jest możliwość uczestniczenia w realizacji projektów dla klientów zewnętrznych, co opisał Habilitant w związku z projektami systemów identyfikacji jednostek samorządowych Województwa Pomorskiego i Miasta Gdańska. Włączanie studentów w pracę multidyscyplinarnych zespołów projektowych i budowanie ich kompetencji z zakresu pracy zespołowej jest – jak pisze dr Adam Świerzewski – wartościowym, ale często zaniedbywanym elementem w systemach edukacji artystycznej. W latach 2016–2022 dr Adam Świerzewski był promotorem ponad 50 dyplomów licencjackich i 9 dyplomów magisterskich. W latach 2013–2022 napisał 16 recenzji dyplomów licencjackich i 18 recenzji dyplomów magisterskich.

Warto wspomnieć także o innych, licznych formach aktywności dr Adama Świerzewskiego na rzecz studentów. W latach 2019–2020 Habilitant pełnił funkcję opiekuna koła naukowego studentów Wydziału Grafiki. W latach 2017–2022 był organizatorem i kuratorem licznych wystaw prac studenckich, w tym: wystawy studenckich plakatów filmowych w Gdynskim Centrum Filmowym, wystawy dyplomów studentów studiów niestacjonarnych Wydziału Grafiki ASP w Gdańsku *5xD*, cyklu ok. 50 wystaw prac studentów i absolwentów Wydziału Grafiki w Galerii *Drukarnia Cafe*, wystaw *100 x Propaganda*, *101 x Propaganda* zorganizowanych we współpracy z wrocławską ASP oraz dwóch edycji wystawy „ART’EM ALL!” wskazanej jako jedno z osiągnięć habilitacyjnych. Adam Świerzewski jest też inicjatorem włączenia wybranych prac dyplomowych w cykl wydawniczy wydawnictwa gdańskiej ASP oraz uruchomienia sprzedażowej platformy internetowej, na której studenci i absolwenci ASP w Gdańsku mogą, z pomocą Akademii, sprzedawać swoje prace.

W latach 2021–2022 Habilitant był także inicjatorem szeregu innych wydarzeń popularyzujących działalność projektową, w tym: letniego studium edukacyjnego projektowania ubioru „Letnia Akademia ASP, LPP Fashion Starter” (2021, 2022), wystawy prezentującej najciekawsze postaci młodej kadry ASP w Gdańsku „Ostatnio Dodane” (2021, 2022), Międzynarodowej Konferencji Naukowej „Na rynek, na ratunek! Czy projektowanie uratuje miejskie targowiska?” – szerzej opisanej w związku z osiągnięciami habilitacyjnymi (2022), projektu kampanii społecznej zwiększającej świadomość w zakresie przewagi ekologicznej transportu kolejowego „Kolej na ekologię” – kierownik projektu, (2022), warsztatów projektowania graficznego przeprowadzonych dla studentów wydziału grafiki i mediów Akademii Sztuki w Tbilisi, Gruzja – pomysłodawca i prowadzący (2022).

Pan dr Adam Świerzewski pełni też liczne funkcje organizacyjne w strukturach uczelni. Ze względu na objętość recenzji ograniczę się do wymienienia najważniejszych – od udziału w wielu komisjach, w tym

pełnienia funkcji przewodniczącego komisji rekrutacyjnej na studia niestacjonarne, funkcji członka Senatu uczelni, aż po – sprawowaną od 2020 r. – funkcję Prorektora ds. Promocji i Współpracy. Jako prorektor dr Adam Świerzewski kieruje pracą Biura Promocji ASP w Gdańsku, Biura Programów Infrastrukturalnych i Badawczych, Biura Współpracy i Umiejdzynarodowienia i Ośrodka Informatycznego ASP w Gdańsku. Nadzoruje też realizację programu wymiany międzynarodowej studentów i kadry dydaktycznej i administracyjnej w ramach programu Erasmus+ oraz innego rodzaju programów wspierających wymianę akademicką, w tym *Welcome to Poland*, *Spinaaker*, *stART w Gdańsku*, jest też bezpośrednio zaangażowany w realizację programów umożliwiających pozyskanie zewnętrznych środków finansowych na modernizację infrastruktury uczelni.

Podsumowując powyższe dane stwierdzam, że pan dr Adam Świerzewski wykazuje się wybitną aktywnością zarówno w obszarze dydaktyki i popularyzacji działalności projektowej, jak i w obszarze pełnienia funkcji organizacyjnych i zarządzania uczelnią.

Konkluzja

Podsumowując muszę stwierdzić, że zgodność deklarowanej postawy z praktyką projektową Habilitanta budzi moje najwyższe uznanie.

Przedstawione w dokumentacji habilitacyjnej osiągnięcia projektowe oraz całokształt działalności dydaktycznej, organizacyjnej i popularyzatorskiej pana dr. Adama Świerzewskiego świadczą o dogłębnej znajomości teorii i praktyki warsztatu projektowego oraz wysokich kompetencjach społecznych autora, wnoszą tym samym istotny wkład w rozwój dyscypliny *sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki* i spełniają kryteria określone w ustawie z dn. 20 lipca 2018 roku „Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce”. Z pełnym przekonaniem rekomenduję nadanie panu dr. Adamowi Świerzewskiemu stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie sztuki w dyscyplinie sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki.

dr hab. Bogna Otto-Węgrzyn, prof. ASP

